

Posudek bakalářské práce

Nikola Kasperová: *Renesanční pedagogické koncepce v díle F. Rabelaise a M. de Montaigne*

Práce věnovaná novým pedagogickým koncepcím, které se objevují ve francouzské renesanci a které představují důležitou změnu odpovídající novému vztahu k člověku i novému vztahu k poznání, se zaměřuje na Rabelaise a Montaigne, kteří v jistém časovém odstupu tyto nové myšlenky vyjadřují. U Rabelaise se jejich výklad soustřeďuje především v prvních kapitolách a v závěru První knihy (*Gargantua*) a také v Gargantuově dopisu Pantagruelovi (osmá kapitola Druhé knihy); u Montaigne ve 25. a slavné 26. kapitole První knihy a v několika dalších esejích.

Hlavním přínosem nových koncepcí je otevření výuky vnějšmu světu a také praktickému životu a jeho tělesné stránce, doposud chybí vývojové hledisko, i když určité náznaky tu vidět lze, např. ve zdůraznění hry u Rabelaise nebo v Montaignově vůli vyhnout se přetěžování dětí.

Kandidátka vystavěla svou práci přehledně a systematicky. Nejprve stručně charakterizuje vývoj a zásady výchovy scholastické, na niž nové koncepce reagují. U Rabelaise shrnuje narativní kontext výkladu a probírá postupně jednotlivé aspekty Rabelaisovy pedagogické „doktríny“ (větší analytická pozornost mohla být věnována Thelémě). Podobně postupuje i u Montaigne, kde podtrhuje autobiografický moment, který autorovy názory na výchovu motivuje, a stejně systematicky pak rozebírá jeho výchovná doporučení. Nepostupuje přitom nějak mechanicky, studované kategorie správně přizpůsobuje důrazům, které jsou u obou autorů rozděleny jinak. Poněkud zavádějící jsou názvy kapitol 4.3 a 4.4, které znějí skoro stejně: ve skutečnosti vyjadřují odlišné věci a rozdíly ve významu jsou přílehlivé.

Dá se říci, že problematika je v práci zpracována vzorně. Trochu udivuje, že sekundární literatura, na niž se práce odvolává, pochází především z konce 19. století, citován je také významný psycholog Henri Wallon, který je nesporně autorita, ale také už spíš „klasik“. Klade se tedy otázka, zda tato tematika nebyla ve Francii už delší dobu analyzována, nebo zda novější literatura nebyla pro kandidátku dostupná. Formální a jazykové problémy práce v zásadě neklade, až na str. 37, kde zřejmě při opravě původních formulací vznikla dvě inkoherentní místa.

Práci hodnotím jako velmi kvalitní a doporučuji obhájení s hodnocením výborně.

V Praze 2. září 2014

doc. PhDr. Václav Jamek